

Mwanzo Mbaya

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: *Kut. 5:1–23, Ufu. 11:8, Kut. 6:1–13, Zab. 73:23–26, 2 Kor. 6:16, Kut. 6:28–7:7.*

Fungu la Kukariri: “Hata baadaye, Musa na Haruni wakaenda wakamwambia Farao, wakasema, Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi, Wape watu wangu ruhusa waende, ili kunifanyia sikukuu jangwani. Farao akasema, Bwana ni nani, hata niisikilize sauti yake, na kuwapa Israeli ruhusa waende zao? Mimi simjui Bwana, wala sitawapa Israeli ruhusa waende zao” (*Kutoka 5:1, 2*).

Waumini wengi wanafikiri kwamba mtu anapoamua kumfuata Mungu, atapata furaha, ustawi, na mafanikio pekee. Hata hivyo, si lazima iwe hivyo, kama Biblia yenyewe inavyoonesha mara nyingi. Wakati mwingine vikwazo vingi vinatokea, pamoja na matatizo mapya. Hili linaweza kufadhaisha sana, na kuchochea maswali magumu ambayo si kila wakati huwa na majibu rahisi au, inaonekana, hayana majibu kabisa.

Wale wanaomtumaini Mungu watakabiliwa na majaribu mengi. Tunapovumilia, hata hivyo, Mungu huleta majibu ambayo huja kwa sharti Lake na kwa wakati Wake. Njia Zake zinaweza kupingana na matarajio yetu ya ufumbuzi wa haraka na wa mara moja, lakini pamoja na hayo lazima tujifunze kumtumaini Yeye.

Hivyo, mada ya juma hili: Musa na amri ya kuwatoa watu wa Mungu kutoka Misri—wito wa wazi kabisa kutoka kwa Mungu kama ambavyo mtu yeyote angeweza kuwa nao. Kwa hakika, ilijumuisha miujiza, pamoja na Mungu Mwenyewe kuzungumza moja kwa moja na Musa na kumjulisha kile hasa alichotaka afanye.

Je, ingekuwa rahisi kiasi gani, basi, kwa Musa, kujua kwamba alikuwa ameitwa na Mungu na hata kupewa kazi maalum?

Ni lazima ingekuwa rahisi, sawa?

Endelea kusoma.

**Jifunze somo la juma hili kwa maandalizi ya Sabato ya Julai 19.*

Bwana ni Nani?

Kufuatia maagizo ya Mungu, Musa anakwenda kwa Farao ili kuanzisha mchakato ambao yeye, Musa, “angewatoa watu wangu, hao wana wa Israeli, katika Misri” (Kut. 3:10).

Ni nini jibu la Farao kwa dai la Mungu, “Wape watu wangu ruhusa waende” (tazama Kut. 5:1, 2), na ni maana gani inaweza kupatikana katika jibu hili?

“BWANA ni nani?” Farao anasema, si kwa shauku yoyote ya kumjua lakini, badala yake, kama tendo la ufidhuli au hata kumkana Mungu huyo, ambaye anakubali kwamba hamjui. “Simjui BWANA,” anasema, karibu kama anayejiwuna.

Ni watu wangapi katika historia wametamka kitu kilekile? Inasikitisha kiasi gani kwa sababu, kama Yesu Mwenyewe alivyosema, “Na uzima wa milele ndio huu, Wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo uliyemtuma” (Yn. 17:3).

Misri na Farao kama mfalme, ni ishara ya mamlaka inayokataa kuwepo na mamlaka ya Mungu. Ni serikali inayosimama kinyume na Mungu, Neno Lake na watu Wake.

Tangazo la Farao linalofuata kwamba “sitawapa Israeli ruhusa waende” linafunua hata zaidi uasi huu dhidi ya Mungu aliye hai, na kuifanya Misri kuwa ishara zaidi, si tu ya kumkana Mungu bali ya mfumo unaopigana Naye.

Si ajabu wengi waliona mtazamo huu, miaka elfu baadaye, katika Mapinduzi ya Ufaransa (tazama pia Isa. 30:1–3 na Ufu. 11:8). Farao alifikiri yeye ni mungu au mwana wa mungu—rejea pana ya kuamini mamlaka ya juu nguvu, na akili ya mtu mwenyewe.

“Kati ya mataifa yote yaliyosimuliwa katika historia ya Biblia, Misri kwa ujasiri mkubwa ilikana uwepo wa Mungu aliye hai na ilipinga amri zake. Hakuna mfalme aliyediriki kufanya uasi wa wazi na wa kiburi cha hali ya juu dhidi ya mamlaka ya Mbingu zaidi ya alivyofanya mfalme wa Misri. Wakati ujumbe ulipoletwa kwake na Musa, katika jina la Bwana, Farao alijibu kwa kiburi: “Bwana ni nani, hata niisikilize sauti yake, na kuwapa Israeli ruhusa waende zao? Mimi simjui Bwana, wala sitawapa Israeli ruhusa waende zao” (Kutoka 5:2). Huu ni ukanamungu, na taifa lililowakilishwa na Misri lingetoa sauti kama ile ile ya kukataa madai ya Mungu aliye hai na lingedhihirisha roho kama ile ile ya kutokuamini na ukaidi.”—Ellen G. White, *Pambano Kuu*, uk. 220.

Mtu akiuliza, Je, unamjua Bwana? Ungejibuje? Kama Ndiyo, ungesema Yeye ni wa namna gani, na kwa nini?

Mwanzo Mbaya

Ingawa Musa lazima alijua, hata tangu mwanzo, kwamba kazi ambayo Bwana alikuwa amempa aifanye isingekuwa rahisi (hivyo akafanya majaribio ya kuikwepa), bila shaka hakujua kile kilichokuwa kinakuja.

Soma Kutoka 5:3–23. Ni yapi yalikuwa matokeo ya mara moja yaliyorekodiwa kwa mara ya kwanza ya Musa na Haruni kukutana na Farao?

Hata kabla ya kwenda kwa Farao, Musa na Haruni waliwakusanya wazee na watu wa Israeli, wakawaambia maneno ya Mungu, na kuwaonesha ishara za Mungu, zilizosababisha Waisraeli kuamini kwamba Bwana angewakomboa kutoka katika utumwa wao. Hivyo, walimwabudu Bwana (Kut. 4:29–31). Matarajio kwa hakika yalikuwa makubwa: Bwana alikuwa tayari kuwakomboa Waebrania kutoka katika utumwa wao—hatimaye!

Kisha Musa akaenda kwa mfalme wa Misri na madai ya Mungu, na mambo yakawa mabaya zaidi kwa Waisraeli. Mateso yao yaliongezeka, na kazi yao ya kila siku ikawa yenye kuchosha na kulemea sana. Walishutumiwa kuwa wavivu; walitendewa kwa ukatili zaidi; na huduma yao ikawa ngumu zaidi kuliko ilivyokuwa hapo kwanza.

Viongozi wao hawakuwa na furaha, na makabiliano kati yao na Musa na Haruni yalikuwa mabaya, na (kama tutakavyoona baadaye) yalitabiri tu aina ya mapambano ambayo Musa angekuwa nayo pamoja na watu wake kwa miaka mingi ijayo.

Soma Kutoka 5:21, na kisha jiweke mahali pa watu hawa walipowakabili Musa na Haruni. Kwa nini waseme walichokisema?

Siyo vigumu kuona kwa nini wamkasirikie Musa (“BWANA awaangalie na kuamua,” walisema). Walifikiri Musa alikuwa anakuja kuwakomboa kutoka kwa Wamisri, si kufanya maisha yao chini ya Wamisri kuwa magumu zaidi.

Hivyo, kando ya kushughulika na Wamisri, Musa na Haruni walipaswa kushughulika na watu wao wenyewe, pia.

Zipi ni baadhi ya njia bora zaidi ambazo wewe na wengine mnaweza kushughulika na viongozi wa kanisa mahalia wakati kutoelewana kunapotokea, kama ambavyo kwa kweli kunatokea?

“Mimi” ya Mungu

Masikini Musa! Kwanza anakemewa na Farao, na sasa watu wake mwenyewe wote wanamlaani.

Hivyo, Musa anamletea Mungu malalamiko yake. Katika uchungu wake na kukatishwa tamaa na hali ya Israeli kuzidi kuwa mbaya, anauliza: “‘Bwana, mbona umewatenda mabaya watu hawa? Kwani kunituma mimi? Kwa maana tangu nilipokwenda kwa Farao, kusema naye kwa jina lako, amewatenda mabaya watu hawa; wala hukuwaokoa watu wako hata kidogo.’” (*Kut. 5:22, 23*). Kutoridhika kwa Musa juu ya Bwana ku dhahiri na, kwa kuzingatia hali ilivyo, kunaieleweka.

Jibu la Mungu, hata hivyo, lina nguvu. Atachukua hata, na kwa haraka sana, vilevile. “‘Sasa utaona nitakavyomtenda Farao’” (*Kut. 6:1*).

Soma Kutoka 5:22–6:8 . Jibu la Mungu kwa Musa ni lipi, na ni kweli zipi muhimu za kiteolojia zinafunuliwa hapa?

Mungu hatazungumza tena tu; Sasa ataingilia kati kwa nguvu katika kuwatetea watu Wake. Anamkumbusha Musa mambo machache ya kufaa: (1) Mimi ni YEHOVA; (2) Niliwatokea wazee; (3) Nimelithibitisha agano Langu nao; (4) Nimewaahidi kuwapa nchi ya Kanaani; (5) Nimesikia kuugua kwa wana wa Israeli; na (6) Nimekumbuka agano Langu la kuwapa Nchi ya Ahadi.

Ona kurudiwarudiwa kwa “Mimi” ya kiungu. Mimi, BWANA, Mungu wenu, nimefanya hivi na hivi, na hivyo mnaweza kutumaini kwamba nitawatendea kile nilichoahidi.

Bwana sasa anatangaza kwa uzito kwamba atafanya mambo makuu manne kwa ajili ya Israeli kwa sababu Yeye ni Bwana wao aliye hai: (1) “‘Nitawatoa ninyi mtoke chini ya mizigo ya Wamisri;’” (2) “‘Nitawaokoa na utumwa wao;’” (3) “‘Nitawakomboa kwa mkono ulionyoshwa na kwa hukumu kubwa;’” na (4) “‘Nitawatwaeni kuwa watu wangu, nitakuwa Mungu kwenu’” (*Kut. 6:6, 7*).

Matendo haya manne ya kiungu yanalinda na kuthibitisha upya uhusiano Wake na watu Wake. Mungu ndiye Mtendaji wa shughuli zote hizi, na Waisraeli ndio wapokeaji wa faida na neema hizi zote. Mungu anatoa zawadi hizi bure, kwa upendo; Aliwafanyia hivyo, wakati huo, na anatufanyia sasa, vilevile.

Ni wahusika gani wengine katika Biblia waliopaza sauti zao wakilalamika mbele za Mungu—na wakiwa na sababu nzuri?

Kwa nini ni sawa, nyakati fulani, kumimina nafsi yako kwa Mungu na hata kulalamikia hali yako? Kwa nini, hata hivyo, ni lazima ufanye hivyo kwa imani na kutumaini daima?

Midomo Isiyotahiriwa

Kwa hakika Bwana alikuwa amempa Musa ahadi zenye nguvu kuhusu kile ambacho angefanya. Ingawa kukutana huko kulimtia moyo Musa, huenda alitiwa moyo kwa muda mfupi tu, kutokana na mwitikio alioupata kutoka kwa watu wake.

Soma Kutoka 6:9–13. Ni nini kilitokea baadaye, na ni masomo gani tunaweza kuchukua kutokana na kisa hiki kuhusu nyakati za kukatishwa tamaa na mapambano katika maisha yetu?

Waebrania wamevunjwa moyo sana na huzuni, mateso, na kazi yao ngumu kiasi kwamba hawasikilizi maneno ya Musa ya uhakikisho kwamba Mungu atachukua hatua ili kutimiza kile alichohidi. Wamengoja kwa muda mrefu, na matarajio yao hayajitimizwa. Kwa nini iwe tofauti sasa? Walikuwa wanakata tamaa na kupoteza tumaini, jambo ambalo limekuwa gumu zaidi kuvumilika kwa sababu, yumkini kwa mara ya kwanza katika maisha yao yote, waliona tumaini la kweli la ukombozi.

Lakini, ni nani ambaye hajawahi kuwa katika hali kama hiyo? Ni nani ambaye kwa wakati fulani hajahisi huzuni, kukatishwa tamaa, kutoridhika—hata kuachwa na Mungu?

Unakumbuka kisa cha Ayubu? Vipi kuhusu Asafu, mtunga-zaburi aliyepambana na maswali yake kuhusu ustawi wa watu waovu na kuteseka kwa wenye haki. Hata hivyo, bila kujali mapambano yake, Asafu ana moja kati matangazo mazuri zaidi ya imani: “Utaniongoza kwa shauri lako, Na baadaye utanikaribisha kwa utukufu. Ni nani niliye naye mbinguni, Wala duniani sina cha kupendeza ila Wewe. Mwili wangu na moyo wangu hupunguka, Bali Mungu ni mwamba wa moyo wangu Na sehemu yangu milele.” (*Zab. 73:23–26*).

Kupitia historia takatifu, Mungu amewahakikishia watu Wake kwamba yuko pamoja nao (*Isa. 41:13, Mt. 28:20*). Anawapa amani Yake, faraja Yake, na anawatia nguvu ili kupita salama katika changamoto za maisha (*Yn. 14:27; Yn. 16:33; Flp. 4:6, 7*).

Kanuni ya agano, “‘Nami nitawatwaeni kuwa watu wangu, nitakuwa Mungu kwenu’ ” (*Kut. 6:7*), inaelezea uhusiano wa karibu ambao Bwana alitaka kuwa nao na watu Wake.

Tafakari juu ya kirai hiki, “‘Nami nitawatwaeni kuwa watu wangu, nitakuwa Mungu kwenu’ ” (*Kut. 6:7*). Ingawa muktadha ulikuwa wa ushirika, kirai hiki kinatumikaje kwa kila mmoja wetu binafsi, na uhusiano huu unapaswa kudhihirishwaje katika maisha yetu ya kila siku? (*Tazama pia 2 Kor. 6:16*).

Kama Mungu kwa Farao

Soma Kutoka 6:28–7:7. Bwana anashughulikia vipi kipingamizi cha Musa?

Mungu anajitambulisha kwa Musa kama Yahweh, inayomaanisha kwamba Yeye ni Mungu wake binafsi na aliye karibu, Mungu wa watu Wake, na Mungu aliyeingia nao katika uhusiano wa kiagano.

Mungu huyu anayekuwepo kila mahali daima anamwamuru tena Musa aende kuzungumza na Farao. Kwa kukosa kujiamini, Musa tena anapinga, “Farao atanisikilizaje?” Hapa tena tunaweza kuona si tu unyenyekevu wa Musa bali, tena, shauku yake ya kujiondoa katika kazi hiyo, ambayo kufikia sasa haijaenda vizuri sana.

“Mungu alipomwamuru Musa arudi kwa Farao, Musa alionesha kutojiamini. Istilahi ‘aral sepatayim—kihalisi ‘midomo isiyotahiriwa,’ inayotumiwa hapa kuonesha Musa kukosa uwezo wa kusema (6:12, 30)—ni sawa na ile ipatikanayo katika Kutoka 4:10 : ‘si mwepesi wa kusema.’ ”—Andrews Bible Commentary: Old Testament, “Exodus” (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2020), uk. 205.

Mungu kwa rehema Zake anamchagua Haruni kumsaidia Musa. Musa atasema na Haruni, ambaye baada ya hapo atasema na Farao hadharani; hivyo, Musa atachukua nafasi ya Mungu mbele ya mfalme wa Misri, na Haruni atakuwa nabii wake.

Simulizi hili linatoa fasili bora ya wajibu wa nabii. Nabii ni msemaji wa Mungu; anasema kwa niaba Yake kupeleka na kutafsiri neno la Mungu kwa watu. Kama vile Musa alivyonena na Haruni, kisha Haruni akamtangazia Farao, ndivyo Mungu anavyowasiliana na nabii, ambaye anatangazia watu mafundisho ya Mungu. Hili linaweza kutokea kwa maneno, kwa mtu mwenyewe; au, kama ilivyokuwa kawaida, nabii alipokea ujumbe kutoka kwa Mungu na kuuandika.

Mungu pia anamweleza Musa kile anachoweza kutarajia kutokana na kukutana na Farao. Anamtahadharisha kuwa makabiliano hayo yatakuwa yenye mvutano na ya muda mrefu. Kwa mara ya pili Mungu anamsisitizia Musa kwamba Farao atakuwa mkaidi sana na kwamba ataufanya moyo wake kuwa mgumu (*Kut. 4:21, Kut. 7:3*). Hata hivyo, matokeo, yatakuwa mazuri, kwa maana “Wamisri watajua ya kuwa mimi ndimi Bwana” (*Kut. 7:5*). Yaani hata katikati ya machafuko yanayofuata, Mungu atatumizwa.

Musa aliishiwa na visingizio vya kutofuata kile Mungu alichomwitia kufanya. Ni visingizio gani tunaweza kuvitumia ili kujaribu kukwepa kile tunachojua Mungu anataka tufanye?

Jifunze Zaidi: Soma Ellen G. White, "Mapigo ya Misri," uk. 264–280 katika *Wazee na Manabii, Sehemu ya Kwanza*.

Tazama jinsi mambo yalivyoanza vibaya kwa Musa na watu wake baada ya Musa kumwendea Farao kwa mara ya kwanza.

"Mfalme, akiwa amekasirishwa kabisa, aliwatilia mashaka Waisraeli kwamba walikuwa na mpango wa kuasi kutoka katika utumishi wake. Chuki na kutoridhika vilitokana na kukaa bila kufanya kazi; angehakikisha kwamba hakuna muda hata kidogo ambao wangeachiwa ili kuweza kufanya njama za hatari. Mara moja alichukua hatua za kukaza vifungo vyao vya utumwa na kuvunja nia yao ya kutaka kuwa huru. Siku ileile amri zilitolewa zilizofanya utumishi wao kuwa wa kikatili na wenye ukandamizaji zaidi. Vifaa vya ujenzi vilivyotumika kwa wingi zaidi katika nchi ile vilikuwa ni matofali yaliyokaushwa juani; kuta za majengo ya fahari sana zilitengenezwa kwa matofali haya, na kisha kupambwa kwa tabaka la mawe; na utengenezaji wa matofali ulihusisha idadi kubwa ya watumwa. Majani makavu yakiwa yamechanganywa na udongo wa mfinyanzi, ili kuushikilia pamoja, majani mengi yalikitajiwa kwa ajili ya kazi hii; sasa mfalme alielekeza kwamba hakuna kupewa majani tena; lazima watendakazi wajitafutie wenyewe, wakati ambapo idadi ileile ya matofali ingehitajiwa.

Amri hii ilileta fadhaa kuu miongoni mwa Waisraeli katika nchi yote. Wasimamizi wa Kimisri walikuwa wamewateua maafisa wa Kiebrania ili kusimamia kazi ya watu, na maafisa hawa walikuwa na wajibu wa shughuli iliyokuwa ikitendwa chini ya utawala wao. Wakati sharti la mfalme lilipotekelezwa, watu walitawanyika kila mahali katika nchi hiyo, ili kukusanya mabua badala ya majani; lakini waligundua kwamba ilikuwa vigumu kutimiza kiasi cha kawaida cha kazi. Kwa sababu ya kushindwa huku maafisa wa Kiebrania walipigwa kikatili."— Ellen G. White, *Wazee na Manabii, Sehemu ya Kwanza*, uk. 265, 266.

Maswali ya Kujadili:

- 1 Fikiria ni wakati gani ambapo, ulitii wito wa Mungu maishani mwako, mambo hayakuenda vizuri, au kwa hakika hayakuanza vizuri. Ni masomo gani umejifunza kwa muda kutokana na uzoefu huo?
- 2 Waambie wengine jinsi Mungu alivyoingilia kati maishani mwako ulipooomba msaada Wake au wakati hukuutarajia. Tunawezaje kuamini katika wema wa Mungu mambo mabaya yanapotokea, hata kwa wale wanaomtumaini Bwana?
- 3 Unaweza kumwambia nini mtu anenaye kwa uthabiti, "Simjui Bwana"? Hata hivyo, tuseme mtu huyo alisema hivyo, si kwa namna ya ufidhuli, bali kama jambo la hakika kuhusu maisha yake? Unaweza kufanya nini ili kumsaidia "kumjua Bwana" na kumweleza mtu huyo naku kwa nini ni muhimu afanye hivyo?